

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ทรัพยากรแร่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นแหล่งวัตถุดิบชั้นพื้นฐานของกระบวนการผลิตต่าง ๆ จากการที่ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป จึงทำให้มีความจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ เพื่อป้องกันมิให้มีการนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ในปัจจุบันมากเกินไปจนไม่สามารถคงเหลือไว้เพื่อประโยชน์ในอนาคต ผลที่อาจตามมาก็คือ จะทำให้ประเทศขาดฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญเพื่อใช้ในการพัฒนา และไม่สามารถไปสู่กระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

การทำเหมืองแร่ของประเทศไทยนั้นยังไม่ได้ถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จมากนัก ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่ยังติดอยู่กับภาพลักษณ์ที่ผ่านมาของการทำเหมืองแร่ในอดีตอยู่ ที่เข้าใจว่าการทำเหมืองแร่เป็นกิจกรรมที่ไม่ดีเป็นการเข้ามาครอบงำผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติซึ่งมีราคาถูกไป เพื่อค้าขายทำกำไรให้กับตนเองโดยที่ผลประโยชน์ตอบแทนที่กลับคืนมาสู่รัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องมีเพียงน้อยนิดเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมนั้นแทบที่จะไม่มีใครคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเลย

ด้วยเหตุนี้การทำเหมืองแร่จึงเป็นกิจกรรมที่รัฐไม่ค่อยจะให้ความสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาการทำเหมืองรวมถึงอุตสาหกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่อย่างจริงจัง ทำให้อุตสาหกรรมดังกล่าวไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควรจะเป็น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ผลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่นั้น ได้แก่ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางอากาศ ฝุ่น คาร์บอน การปนเปื้อนของแร่มีพิษในน้ำและดิน เป็นต้น ซึ่งสร้างปัญหาให้สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก และทำให้ประเทศไทย ไม่มีความสามารถด้านการแข่งขันในด้านการทำเหมืองแร่กับต่างประเทศได้ ทั้งที่ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่ง ที่มีศักยภาพในทรัพยากรแร่ ซึ่งถ้าหากมีการนำทรัพยากรแร่อุตสาหกรรมขึ้นมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่แล้ว ก็จะส่งผลให้ประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลประโยชน์ที่ได้จากแร่และทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นที่ต่อเนื่องควบคู่กันไปด้วย

ดังนั้น การควบคุมและจัดการการทำเหมืองแร่ที่ดีจึงมีส่วนที่จะทำให้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการทำเหมืองแร่ในปัจจุบันนั้นสามารถแก้ไขลงไปได้ จากการศึกษาพบว่ามาตรการในการควบคุมและจัดการการทำเหมืองแร่ของประเทศไทยนั้น ยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ที่จะทำ

เกิดการพัฒนาเมื่อเปรียบ เทียบกับการทำเหมืองแร่ของประเทศแคนาดา ซึ่งปัญหาการทำเหมืองแร่ที่ประเทศไทยประสบอยู่และข้อแนะนำหรือแนวทางเพิ่มเติม มีดังนี้

1. ปัญหาเงื่อนไขการให้สิทธิในการทำเหมืองแร่ พบว่าเงื่อนไขการให้สิทธิที่เป็นเงื่อนไขด้านการเงินในส่วนของ การเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ และการกำหนดข้อผูกพันการใช้จ่ายขั้นต้นนั้น ถือเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนที่ไม่ได้ช่วยให้เกิดการส่งเสริมให้มีการประกอบกิจการด้านการทำเหมืองแร่

แนวทางในการแก้ปัญหา เห็นว่าควรที่จะยกเลิกเงื่อนไขการให้สิทธิเกี่ยวกับแร่ที่เป็นเงื่อนไขทางการเงิน ทั้งเงื่อนไขการเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ และเกี่ยวกับข้อผูกพันการใช้จ่ายขั้นต้นนั้นออกไป โดยหากรัฐต้องการเก็บรายได้ก็ควรจะไปกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องจ่ายเงินทางด้านอื่น เช่นอาจจะให้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมในการครอบครองใบอนุญาตสำรวจแร่ หรือทำเหมืองแร่ หรือค่าธรรมเนียมในการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแทน

ในส่วนของหลักฐานที่เชื่อได้ว่าพบแร่นั้นก็ควรจะแก้ไขให้เป็นหลักฐานที่เกี่ยวกับการอ้างสิทธิในแร่ อันเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องในการสำรวจแร่ในที่ดินที่บุคคลนั้นได้ทำการสำรวจและไม่ควรที่จะให้ระบุนิคมแร่ลงไป ในคำขออนุญาตประทานบัตรแต่ควรให้ระบุในภายหลังก่อนเริ่มทำเหมือง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ขอประทานบัตรสามารถที่จะกล่าวอ้างสิทธิในแร่ที่พบเพิ่มเติมในภายหลังได้อีก

2. ปัญหาความต่อเนื่องแห่งสิทธิของผู้สำรวจแร่ในการที่จะได้มาซึ่งสิทธิในการทำเหมือง แนวทางในการแก้ปัญหาได้เสนอให้มีระบบการจดทะเบียนสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับแร่ขึ้น เพื่อจดบันทึกสิทธิเกี่ยวกับแร่ที่มีผู้ประสงค์จะอ้างสิทธิเพื่อการทำเหมือง

3. ปัญหาการเข้าไปใช้สิทธิในพื้นที่ของเอกชนและปัญหากรณีผู้ที่ได้รับประทานบัตรไม่ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองต่อในพื้นที่ของรัฐ สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหา ผู้เขียนเห็นว่าประเทศไทยควรที่จะมีแผนในการบริหารจัดการพื้นที่ทรัพยากรแร่ สำหรับการให้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืนโดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

3.1 การจัดลำดับความสำคัญของแร่ตามความต้องการใช้แร่ในประเทศ และมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์แร่เพื่อการส่งออก และการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับแร่

3.2 การกำหนดพื้นที่สำหรับการใช้สิทธิเกี่ยวกับแร่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ ได้แก่ พื้นที่เพื่อการสำรวจหรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ พื้นที่แหล่งแร่ ส่วนพื้นที่ควบคุมแร่นั้นให้พิจารณาประกาศตามความเหมาะสม

3.3 กำหนดให้การทำเหมืองจะต้องทำในพื้นที่แหล่งแร่ ที่รัฐกำหนดขึ้นเท่านั้น โดยการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ดังกล่าวเป็นหน้าที่ของกรมทรัพยากรธรณีหรือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จะต้องทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นเจ้าของพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางในการอนุญาตให้สิทธิเกี่ยวกับแร่ในพื้นที่ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.4 หากมีการสำรวจและพบแร่ที่ยอยู่นอกเขตแหล่งแร่ที่รัฐกำหนดก็ให้พิจารณาให้สิทธิเกี่ยวกับแร่ตามลำดับความสำคัญของแร่ และมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์แร่เพื่อการส่งออก และลำดับความสำคัญของพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับแร่

3.5 กำหนดอัตราค่าชดเชยการใช้สิทธิในที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่เฉพาะพื้นที่ที่เป็นสิทธิของเอกชน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเอกชนที่เป็นเจ้าของที่ดิน

4. ปัญหาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้แก่การกำหนดให้การทำเหมืองแร่ทุกประเภทจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องทำตามรูปแบบของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากนัก รวมถึงระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติรายงานที่กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเอาไว้ในกฎหมายเพื่อให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณารายงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา ผู้เขียนเห็นว่าการทำเหมืองแร่ของประเทศไทย ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในทุกโครงการ ควรกำหนดตามขนาดและระดับของผลกระทบของโครงการ โดยหากเป็นโครงการขนาดเล็กควรจะให้จัดทำในลักษณะของรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ตามรูปแบบรายงานที่กำหนด และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายงานและแสดงความคิดเห็นในเวลาที่เหมาะสมทั้งในระหว่างจัดทำรายงานและภายหลังเมื่อทำรายงานเสร็จสิ้นแล้ว นอกจากนี้แล้วผู้เขียนเห็นว่าควรยกเลิกการนำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนการออกประทานบัตรแต่ควรจะเป็นเงื่อนไขก่อนเริ่มทำเหมืองแร่มากกว่าเพราะจะทำให้คุณภาพของการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้นดีขึ้น

5. ปัญหาการกำกวมการกำหนดการทำเหมืองแร่และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยที่มีหลากหลายวิธี นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บนั้นก็มีลักษณะที่ซ้ำซ้อนกันในทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แนวทางในการแก้ปัญหาในกรณีนี้ ผู้เขียนเห็นด้วยกับแนวทางที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศแคนาดา ที่มีการกำหนดขอบเขตของความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่ชัดเจนและไม่ควรกำหนดลักษณะของเงินที่เป็นการกำกวมดังกล่าวให้

หลากหลายเกินไปเพราะถือว่าเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยนำมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่เพียงอย่างเดียวและกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บเงินดังกล่าวให้ชัดเจนเพียงมาตราเดียวไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน

6. ปัญหาเกี่ยวกับข้อบังคับการทำเหมืองที่มีรายละเอียดเฉพาะกิจกรรมเท่านั้นมิได้ครอบคลุมกระบวนการทำเหมืองทั้งหมด จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในส่วนข้อบังคับการทำเหมืองดังนี้

6.1 ควรกำหนดข้อบังคับการทำเหมืองให้ครอบคลุมกระบวนการทำเหมือง โดยกำหนดแนวทางกว้างๆ ในลักษณะที่ครอบคลุมกระบวนการทำเหมืองเอาไว้ในพระราชบัญญัติแร่ ส่วนกฎเกณฑ์ที่เป็นรายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง

6.2 ควรยกเลิกใบอนุญาตปลิกย้อยเพื่อควบคุมการทำเหมืองดังกล่าว ทั้งนี้เพราะการควบคุมโดยใช้ใบอนุญาตปลิกย้อยดังกล่าวไม่ได้ส่งเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นแต่อย่างใด

7. ปัญหาการส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะคนในพื้นที่ให้สามารถเฝ้าระวังผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อที่จะได้ติดตามตรวจสอบการทำเหมืองได้อย่างเต็มที่ ผู้เขียนจึงเห็นด้วยที่จะให้รัฐหรือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการทำเหมืองแร่ ดำเนินการจัดตั้งฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบเหมืองแร่เป็นรายเหมืองไว้เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ด้วย และได้ทราบความคืบหน้าในการติดตามตรวจสอบการทำเหมืองหรือสิ่งแวดล้อมทำให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังผลกระทบในชุมชนที่ตนอยู่มากขึ้น

8. ปัญหาการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือข้อบังคับการทำเหมือง อาจเป็นการเปิดช่องทางให้เกิดการแก้ไขรายละเอียดของโครงการในภายหลังได้ ทำให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่ละเลยไม่ให้ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอในขณะเริ่มต้นทำโครงการ

ผู้เขียนเห็นว่าหน้าที่หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้ผู้ทำเหมืองแร่ แก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือข้อบังคับการทำเหมือง ควรที่จะต้องกระทำโดยเปิดเผยโครงการแจ้งให้สาธารณชนรับทราบและให้แสดงเหตุผลแห่งการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเหตุผลในการพิจารณาอนุญาตให้รับทราบด้วยเช่นกัน เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน

9. การสันสิทธิในการทำเหมืองที่มีความยุ่งยากและไม่สมเหตุผล ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในกฎหมายแร่ดังนี้

9.1 กฎหมายแร่ควรกำหนดเงื่อนไขการสันสิทธิเฉพาะในเรื่องที่สำคัญๆ ไม่ควร

กำหนดหลักเกณฑ์ที่มีเนื้อหากว้างเกินไป โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการตามเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นนั้นด้วย

9.2 เงื่อนไขที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องมีเหตุผลที่เพียงพอต่อการเพิกถอนสิทธิอันจะทำให้สิทธิในการทำเหมืองนั้นสิ้นสุดลง ส่วนการทำผิดเงื่อนไขอื่นๆนั้นควรจะใช้วิธีการลงโทษอย่างอื่น เช่น การลงโทษปรับในอัตราค่าหัวหน้า หรือ ระบุสิทธิเกี่ยวกับแร่ชั่วคราวหลังจากนั้น จึงค่อยเพิกถอนประทานบัตรในภายหลัง

10. การจัดเก็บรายได้ของภาครัฐที่ยั่งยืนและมีความซ้ำซ้อนกัน จากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงขอเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

10.1 ควรปรับเปลี่ยนอัตราค่าค่าขอและค่าธรรมเนียมต่างๆตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 45 เรื่องบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ โดยเรียกเก็บเป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเพียงครั้งเดียว และหากมีเงินเหลือก็คืนกลับให้ผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับค่าธรรมเนียมการขอใบอนุญาตในการสำรวจแหล่งแร่ของประเทศแคนาดา

10.2 ค่าธรรมเนียมเพื่อใช้พื้นที่ควรจัดเก็บร่วมกับค่าตอบแทนที่ให้แก่นหน่วยงานอื่นในอัตราที่ได้กำหนดไว้ โดยจัดเก็บตามอัตราการใช้พื้นที่จริงตามที่ผู้ประกอบการได้ดำเนินงานและจัดแบ่งรายได้ให้แก่ส่วนราชการตามสัดส่วนรายได้

10.3 ควรยกเลิกเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เพราะไม่มีเหตุผลที่เพียงพอในการจัดเก็บ หากรัฐต้องการรายได้ก็ควรจะไปเพิ่มที่ค่าธรรมเนียมเพื่อใช้พื้นที่หรือค่าภาคหลวงแร่จะทำให้มีความชัดเจน และมีเหตุผลแห่งการจัดเก็บที่ดีกว่า

10.4 ควรยกเลิกการจัดเก็บเงินบำรุงพิเศษ เพราะมีวัตถุประสงค์ซ้ำซ้อนกับมาตรการอื่นแล้ว เช่นกรณีการจัดเก็บไว้เพื่อฟื้นฟูเหมืองและค่าตอบแทนอื่นๆนั้น ก็ได้เสนอให้จัดเก็บไปแล้วในส่วนของมาตรการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ ในส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อบำรุงท้องถิ่นก็เสนอให้จัดเก็บไปแล้วในส่วนของมาตรการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และกรณีของค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการปราบปรามการกระทำความผิดก็ควรจะนำไปจัดเก็บเป็นค่าภาคหลวงแร่

11. ปัญหาของมาตรการฟื้นฟูเหมืองแร่ที่มีแต่หลักการแต่ไม่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ในกฎหมาย แล้วก็ไม่มีมาตรการพิเศษหรือมาตรการฉุกเฉินไว้เพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายแต่อย่างใด

ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่า มาตรการในการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ของประเทศไทยนั้นจึงยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอจึงขอเสนอแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพดังนี้

11.1 การฟื้นฟูเมืองแร่ควรที่จะเป็นกิจกรรมที่รัฐให้ความสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการทำเหมืองแร่ ดังนั้นจึงควรที่จะมีแผนการฟื้นฟูเมืองแร่โดยเฉพาะกำหนดเอาไว้ในพระราชบัญญัติแร่ ไม่ควรนำไปรวมอยู่ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียวดังเช่นที่ทำอยู่

11.2 รัฐควรออกกฎหมายลำดับรองลงมา เช่น กฎกระทรวงหรือระเบียบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดรายละเอียดมารองรับรายละเอียดในการฟื้นฟูให้มากกว่านี้ ทั้งในส่วนของการรายละเอียดในการดำเนินการและรายละเอียดในส่วนของการมาตรการพิเศษในกรณีที่เหมืองเกิดอันตราย และการใช้อำนาจในกรณีฉุกเฉิน

11.3 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูเมืองแร่นั้นด้วยด้วย

12. การส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการโดยตรง ผู้เขียนเห็นว่าประเทศไทยควรที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นที่มีการทำเหมืองแร่ ซึ่งได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ (อ.บ.ต.) สามารถทำข้อตกลงว่าด้วยผลประโยชน์และผลกระทบกับผู้ประกอบการได้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากจะเป็นการส่งเสริมบทบาทและเป็นแรงจูงใจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของท้องถิ่นมากขึ้น และมีความตระหนักในการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรแร่มากขึ้น

โดยเสนอให้มีการบัญญัติเรื่องข้อตกลงดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติแร่ โดยให้ถือเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นก่อนเริ่มลงมือทำเหมือง และจัดให้มีการเจรจากันในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย

13. ปัญหาความรับผิดชอบภายหลังที่ได้มีการจำหน่ายสิทธิเกี่ยวกับแร่ออกไป ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าประเทศไทยควรที่จะเพิ่มความรับผิดชอบ ในส่วนของการจำหน่ายสิทธิเกี่ยวกับแร่ให้ครอบคลุมถึงผู้ถือสิทธิคนเดิมด้วย เพื่อให้ร่วมกันรับผิดชอบในกรณีที่เหมืองแร่เกิดความเสียหายเข้าข่ายเหมืองอันตราย

14. ปัญหาความรับผิดชอบตามกฎหมายของรัฐต่อผู้เสียหาย กฎหมายแร่ควรจะกำหนดให้รัฐเป็นผู้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในความเสียหายแก่ผู้อื่น สำหรับการทำเหมืองแร่ในทุกกรณีไม่ควรจำกัดเฉพาะกรณีของการทำเหมืองใต้ดินเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าการทำเหมืองแร่ของประเทศไทยเพื่อเทียบกับประเทศแคนาดาแล้ว ประเทศไทยมีการควบคุมในทุกขั้นตอนและมีลักษณะที่เข้มข้นมากกว่าประเทศแคนาดา แต่รัฐกลับปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผู้ที่ได้นับความเสียหาย จากการทำเหมืองจึงเห็นควรที่จะต้องแก้ไขกฎหมายให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบเข้ามาร่วมรับผิดชอบ

ในค่าเสียหายจากการทำเหมืองแร่ด้วย แล้วค่อยไปเรียกร้องให้ผู้ทำเหมืองรับผิดชอบในภายหลังเพื่อเป็นการคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายให้กับผู้เสียหาย

15. ปัญหาความไม่เหมาะสมของโทษที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติแร่ที่กำหนดโทษทางอาญาร่วมกับโทษทางปกครอง

ดังนั้นพระราชบัญญัติแร่ของประเทศไทยควรยกเลิกการกำหนดโทษจำคุกออกไปเสียจากโทษทางปกครอง เว้นแต่เป็นกรณีการทำเหมืองแร่โดยผิดกฎหมายและการลักลอบขนแร่

16. ความทับซ้อนกันในเรื่องอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความไม่เพียงพอของเครื่องมือ บุคลากร ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งศูนย์ให้บริการเบ็ดเสร็จขึ้น ภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งจะ เป็นหน่วยส่งเสริมและช่วยเหลือนักลงทุนเหมืองแร่ให้เกิดความเข้าใจในโครงสร้างของกฎหมาย เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ และช่วยประสานงานกับหน่วยงานและกระทรวงอื่นๆ แร่จึงควรมี บทบัญญัติที่กำหนดให้มีการจัดสรรทรัพยากร คือ ค่าธรรมเนียมการใช้เนื้อที่ให้แก่งานต่าง ๆ ที่ดูแลการออกประทานบัตร และบริหารจัดการระบบทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับเหมืองแร่ เพื่อจะได้ค่าธรรมเนียมที่ได้รับจัดสรรมาไปใช้เป็นแหล่งลงทุนในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย